

In het achterhoofd van Rosa staat de bijl nog rechtop

t h e a t e r

AMSTERDAM – Rosa was een van de dertien dienstmeisjes die in het Wenen van de jaren tachtig in de vorige eeuw door de seriemoordenaar Hugo Schenk werden vermoord en in de Donau gegoooid. Wanneer in de lunchpauzeproductie van Theater Bellevue 'An der schönen blauen Donau' de vrieskist met haar lichaam wordt geopend, staat de bijl nog rechtop in haar achterhoofd.

Het stuk is geschreven en geregisseerd door Paul Feld, in 1990 afgestudeerd aan de regieopleiding van de Amsterdamse Theaterschool. Terugdenkend aan Felds vorige productie, 'De Séance' bij Fact, zie ik een opmerkelijke overeenkomst. Feld is een opkomend talent dat in de gaten gehouden moet worden. Dat verdient hij niet alleen vanwege de stijlvastheid van zijn voorstellingen. Net als in 'De Séance' wordt in deze voorstelling scherp en precies geacteerd, zijn de dialoog en de mise-en-scène van een aangenaam doorgewinterd vakmanschap. Nog treffender is de manier waarop Feld het medium van het theater gebruikt. De theatrale werkelijkheid onttrekt zich bij hem rigoreus aan elk idee van 'waarschijnlijkheid' op een wijze die doet denken aan het absurdistisch theater, maar dan toch van een ander kaliber.

In 'An der schönen blauen Donau' is het vooral de begrenzing van de tijd die op vele manieren wordt doorbroken. De joodse arts Dobbs moet Schenk, die al dood is en zwaar toe-

getakeld in de lijkenkamer ligt, 'verbouwen' voor zijn openbare terechtstelling op zo'n manier, dat het Weense publiek niet de indruk krijgt dat er een lijk aan de galg wordt geknoopt. In de gesprekken tussen de levende Dobbs en de dode Schenk mengen zich Rosa met de bijl, het dienstmeisje Klara dat veertig jaar op Schenk heeft gewacht, maar tenslotte in haar bed is gestorven, zij het dat haar mevrouw, Josefine, met een kussen haar levenseinde bespoedigd heeft, en deze Josefine. Hoewel het stuk in 1884 speelt, reikt de dialoog moeiteloos over naar de gaskamers van Auschwitz en de tijd erna, wanneer de nazi's al weer bijna lijken te zijn vergeten.

Schenk is door de politie opgepakt omdat het tenslotte niet alleen joodse dienstmeisjes waren die hij onder het mom van een huwelijksaanzoek met hun spaargeld naar de Donau lokte en aan het eind van het stuk is het Dobbs die wordt opgehangen. Dit bittere commentaar op de échte werkelijkheid lijkt nauwelijks verdraagbaar met de komisch onderkoelde toon waarin voortreffelijk (ik zei het al) wordt gespeeld door Herman Egbers als Dobbs als ook door Simone Delorme, Marian Morée, John Serkei en Oda Spelbos. Toch is de Frankenstein-achtige ambiance slechts de buitenkant van een driftige, maar gedisciplineerde poging vat op de werkelijkheid te krijgen. Het is boeiend, en knap onbegrijpelijk tegelijk. Maar laat die Paul Feld z'n gang maar gaan.

Hans Oranje

Warrig gedoe in lunch-eenakter

Beter een massamoordenaar met mooie emoties dan een binnenvetterende dokter. Dit, of iets dergelijks, schijnt beweerd te willen worden in 'An der schönen blauen Donau', een lunchvoorstelling van en in het Amsterdamse Theater Bellevue.

Dat we het zó moeten begrijpen, heb ik overigens slechts uit de begeleidende papieren. De voorstelling zelf geeft, vrees ik, weinig houvast voor welke conclusie ook. Behalve dan dat schrijver-regisseur Paul Feld een half uurtje tooneel heeft volgepropt van met van alles en nog wat, van het genre: geen touw aan vast te knopen

Stuurloos

Vermoedelijk is het de bedoeling geweest om op een leuke manier zinnige dingen te zeggen over de liefde. Voor zover daarvan iets is gelukt, is het mij geheel ontgaan. Dat de spelers op de been blijven in zoveel warrig, stuurloos gedoe is een prestatie op zich. Slechts aan hen is het te danken, dat je op schaarse momenten bevangen wordt door de twijfel of het misschien toch ergens over gaat.

P.L.

Modieuze dramaturgie

TONEEL

Lunchvoorstelling: *An der schönen blauen Donau*; tekst en regie Paul Feld. Gezien Bellevue, Amsterdam, aldaar t/m 29 nov

door HANS VAN DEN BERGH

Paul Feld is een gestudeerd iemand: hij heeft een letteren-achtergrond en een graad in algemene literatuurwetenschap; bovendien heeft hij de regie-opleiding aan de Amsterdamse Theaterschool gevolgd.

Het is de vraag of al dat studeren hem niet een beetje in de weg zit om onbekommerd kunstenaar te zijn.

Bij de lunchvoorstelling die hij

nu voor Bellevue gemaakt heeft, dringt de geleerdheid door alle kieren van tekst en voorstelling heen. Het thema van *An der schönen blauen Donau* is al dadelijk behoorlijk trendy. Een Oostenrijkse seriemoordenaar heeft dertien dienstmeisjes van geld en leven beroofd en in de rivier gooid.

Maar ook de uitwerking geeft blijk van grote vertrouwdheid met modieuze dramaturgie. We nemen geen enkele regel van logica, chronologie of waarschijnlijkheid in acht; doden herrijzen of het niets is; personages nemen elkaars plaats in en het enige wat uiteindelijk nog duidelijk lijkt is, volgens mij, dat Feld het maar moeilijk acht de tussenweg te

vinden tussen gepassioneerd beminnen tot de dood er op volgt en de totale onthouding van een koele kikker.

De theatrale vormgeving is overigens voorbeeldig. Er wordt met name door Herman Egbers luimig en gedreven toneel gespeeld, er is een ingenieus decor dat door Jeroen Kriek prachtig is belicht en er is bloedstollende grime, zoals we dat sinds de dagen van het echte Grand-Guignoltheater nauwelijks meer te zien hebben gekregen.

Maar juist die uitgekiende afwerking doet het verlangen groeien naar een stuk dat zelf ook iets echt dichterlijks, spannends of zinvol te vertellen heeft.

Liever seriemoordenaar dan een saaie dokter

THEATER

An der schönen blauen Donau. Tekst en regie Paul Feld. Theater Bellevue, Amsterdam. Tot 30 november.

Uit de mooie, blauwe Donau worden dertien lijken opgevist. De verminkte lichamen van vrouwen, die vroeger allemaal dienstmeisjes zijn geweest. De seriemoordenaar die dit allemaal op zijn geweten heeft, heet Hugo Schenk. Een man die de gave had de meisjes het hoofd op hol te brengen en hen te verleiden naar die mooie plek aan de Donau te komen.

Het schijnt echt gebeurd te zijn, deze serie moorden in Wenen 1884. Paul Feld schreef er nu een stuk over, *An der schönen blauen Donau*, dat de komende maand als lunchvoorstelling in het Amsterdamse theater Bellevue te zien is. Al met al duurt het net een half uur en in die korte tijdsspanne haalt Feld een boel overhoop.

Van de vermoorde dienstmeisjes stijgen er twee uit de dood op. Dat moet althans de verklaring zijn voor het feit dat ze bijlen op hun hoofd dragen. Seriemoordenaar Hugo Schenk wacht bont

en blauw geslagen op de voltrekking van de doodstraf en zijn behandelend arts dokter Dobbs twijfelt aan de zin van zijn bestaan: liefde of geen liefde?

Daarover wil Paul Feld het naar aanleiding van deze gruwelijke anekdote vooral hebben. Is het niet beter een hartstochtelijk moordenaar of desnoods slachtoffer te zijn, dan een saaie dokter die niet in staat is zijn emoties te uiten. 'Liefde is je bestaansrecht uit handen geven', zegt een van de dienstmeisjes en de dokter vraagt of dat een citaat van Schiller is. Nee, dat is van haarzelf, dat heeft ze proefondervindelijk vastgesteld.

Leven en dood, man en vrouw, hartschicht en kilte, — tegenstellingen die Paul Feld verklaren wil. Dat hij dit allemaal onderbrengt in een komisch-absurdistische thriller is begrijpelijk. Want hoe absurder het verhaal, des te meer is er over nagedacht, niet waar?

Nu, die vlieger gaat niet op. In dit stuk gaat het alle kanten uit, maar nooit de goede. Een dramatische lijn ontbreekt volledig en wat overblijft zijn vijf getalenteerde acteurs die volslagen hulpeloos zo gek mogelijk doen.

HEIN JANSSEN

theater

Amsterdam

Bellevue (020-6247248) *An der schönen blauen Donau* van Paul Feld. 'In onze tijd wordt over romantiek vaak sceptisch gedaan. In het Wenen van 1884 was de romantiek een cultureel geaccepteerd verschijnsel', aldus

de auteur. En dus belanden we in een Weens mortuarium, waar hoofdpersoon Dobbs de taak heeft de naast hem liggende lijken nog wat op te lappen. Geen geringe taak, want Wenen wordt in die dagen in de ban gehouden door de seriemoordenaar Hugo Schenk; reeds dertien naar liefde en romantiek snakkende dienstmeisjes werden uit de Donau opgevisst. Paul Feld greep het (waar gebeurde) verhaal van de Weense Donaumoorden aan voor een prachtige lunchvoorstelling van amper een half uur. Als in een stoelelens draaien acteurs en personages om elkaar heen, waarbij de talloze rolwisselingen het zicht voor de toeschouwer regelmatig troebel maken. Pas achteraf blijkt hoe ingenieuze plot en personages zijn ontworpen in een wervelende carroussel van liefde & dood, leven & geleefd worden. Tot en met 29/11 in Bellevue (behalve zaterdag & maandag), 12.30 uur. Beslist kijken!

Toneel met broodje kaas

Op een doordeweekse dinsdagmiddag om half één met een broodje kaas naar toneel, dat is in Nederland nooit écht ingeburgerd geraakt. In Londen begint het theater bij wijze van spreken al bij de koffie, hier speelt het zich — op een enkele uitzondering na — in de avonden af, zoals het hoort, na het werk en het avondeten. Zo'n uitzondering is Bellevue in Amsterdam, het actieve theatercentrum in de luwte van het Leidseplein waar al sinds jaar en dag tussen de middag korte voorstellingen worden gegeven. Zonder veel poeha, in een achterafzaaltje dat je via een kleine zij-ingang bereikt en waar plaats is voor zo'n vijftig mensen. Het is waarschijnlijk de kleinste openbare theaterwerkplaats van dit land en het neemt een unieke plek in, nu lokaties als Mickery en het Shaffy voorgoed verleden tijd zijn.

Afgelopen week zag ik in Bellevue *An der schönen blauen Donau* van Paul Feld. De schrijver heeft zijn kleine toneelstuk van ruim een half uur zelf geregisseerd en er samen met vijf jonge acteurs een Grand Guignol-achtige voorstelling van gemaakt. Het stuk is geïnspireerd op de dienstmeisjesmoorden die ruim een eeuw geleden, in 1884, Oostenrijk op stelten moeten hebben gezet. Dertien onschuldige, naar romantiek snakkende jonge werktjes zijn met al hun geld naar een plek aan de blauwe Donau gelokt om daar, behalve van hun bezittingen, ook op een gruwelijke manier van het leven beroofd te worden.

In de voorstelling is dáár niets van te zien, maar wordt verhaald van de wederopstanding van twee bodes die, als levende lijken met hakmessen en pumps in de schedels, alsnog hun geschiedenis proberen te verklaren. Daarnaast maken we kennis met de onttakelde seriemoordenaar zelf en met zijn behandelend geneesheer dokter Dobbs. Deze arts speelt in het stuk de sleutelrol, omdat hij staat voor de reconstructie van een van de moorden en de man is die — altijd omringd door lijken — een paar dwingende levensvragen moet beantwoorden.

Dit alles levert een niet overal even heldere dialoog op en zeker geen pasklare oplossingen. Daarvoor is het allemaal te compact en te fragmentarisch. Aardig en bij vlagen flitsend is het spel van de vijf jonge spelers, die binnen de marge van deze minispeelplaats een sterke acte de présence geven.

Deze kleinste activiteit van de thea-

Scène uit *An der schönen blauen Donau*

tercombinatie Bellevue/Nieuwe de la Mar past heel goed in de steeds beter functionerende sandwichformule van het Amsterdamse complex. Onder energieke leiding van Hanneke Rudelsheim is daar een aangenaam evenwicht bereikt tussen experiment en vrije productie, tussen cabaret en toneel, tussen Willem Breuker en zijn Kollektief en het puikje van de stand up comedians met hun *Battle of the One Liners*. Toneelgroep Amsterdam brengt er zijn kleine-zaalproducties, Freek de Jonge neemt er zijn Oudejaarsconférence op en in het Nieuwe de la Mar loopt de nieuwste komedie van Annie M.G. Schmidt, *We hebben samen een paard*.

Zo is de grote Annie van vroeger en nu deze weken helemaal terug in Bellevue. Want iedere zondagmorgen van twaalf tot half één zendt de VPRO-radio daar live een remake uit van haar legendarische hoorspel *De Familie Doorsnee*, met Rijk de Gooijer en Olga Zuiderhoek in de hoofdrollen.

En waar lunchtheater toe kan leiden weten we als woensdag 25 november de première is van *Boven het dal*, het eerste avondvullende toneelstuk van Moniek Kramer. Ze regisseert de voorstelling zelf bij Toneelgroep Amsterdam. Moniek Kramer schreef een paar jaar terug een hilarisch toneelfeuilleton *Een tot nog toe onvervuld verlangen*, waarmee ze debuteerde in het lunchtheater van Bellevue.

Jan Paul Bresser

An der schönen blauen Donau door Paul Feld. Theater Bellevue, Amsterdam. Tot en met zondag 29 november, om 12.30 uur, iedere dag behalve zaterdag en maandag

Levenslessen van dode dienstmeisjes voor een jaloerse Weense arts

Voorstelling: An der schönen blauen Donau. Tekst en regie: Paul Feld. Spel: Simone Delorme, Herman Egbers, Marian Morée, John Serkei, Oda Spelbos. Grime: Eugénie Dieteren. Gezien: 1/11 Theater Bellevue, Amsterdam. T/m 29/11 (niet op za en ma) aldaar, aanvang 12u30.

Door ANNERIEK DE JONG

„In de bloei van zijn leven is men geen toeschouwer meer. Men neemt deel en kent zijn positie. In zijn tijd, in zijn wereld, in zijn heilal.” Zoals Johann Strauss Junior al bij de opmaat tot *An der schönen blauen Donau* het centrale motief van zijn magistrale wals aangeeft, zo verkapt Paul Feld in de openingszin van zijn gelijknamige toneelstuk al om welk probleem het hem te doen is. Want wat betekent dat: deelnemen aan het leven?

Ironisch genoeg staat dokter Dobbs, de bloedserieuze hoofdpersoon die deze sleutelzin uitsprekt, zelf helemaal niet midden in het leven; zijn wereld bestaat alleen uit doden. Het is zijn taak mensen die door geweld om het leven gekomen zijn wat op te lapen voordat zij definitief de kist in gaan. We bevinden ons in het

jaar 1884: Wenen is in de ban van een serie dienstmeisjesmoorden. Sinds er onder de slachtoffers ook enige niet-joodse dienstmeisjes vielen heeft de politie de jacht op de moordenaar verscherpt. Met succes: een van de danig door de dienders toegetakelde lijken die de Britse arts moet repareren is dat van de seriemoordenaar.

Aan het rimpelloze leventje van dokter Dobbs komt een abrupt einde door het bezoek van het dienstmeisje Klara. Het had niet veel gescheeld of ook zij was van haar geld en leven beroofd en vervolgens in de Donau geworpen, maar dat lijkt allemaal totaal niet tot haar door te dringen. Zij wacht nog steeds op haar moorddadige minnaar, die zich toen hij nog leefde voor een Poolse vorst uitgaf. Sinds zijn kennismaking met Klara beschouwt dokter Dobbs de moordenaar als zijn rivaal. Hoe is het mogelijk dat vrouwen verliefd worden op zulke schurken?

In een reeks droombeelden tracht de jaloerse Dobbs dat geheim te ontraadselen. Zijn poging tot reconstructie van een van de dertien moorden levert een aantal bizarre scènes op. Een dood dienstmeisje, om het leven gebracht met behulp van een bijl die akelig goed zichtbaar in haar schedel is blijven vastzitten (knap werk van de grimeur), stapte monter uit een vrieskist en doet 'de ontmoeting met haar moordenaar nog eens dunnetjes over. Een dermate ontluisterd liefdespaar zie je niet vaak in het theater: de vrouw met die vreselijke bijl tussen haar krullen, de man met een blauw geslagen tronie zonder neus en ogen.

Daar zit veel meer achter dan alleen maar een voorliefde voor 'special effects' en pulpromans. Regisseur-auteur Paul Feld kent de doden ook een didactische functie toe. Van hen leert de dore dokter Dobbs dat het laf is om niets dan een buitenstaander, geen voyeur te zijn. Deelnemen aan het leven, zo brengen uitgerekend de doden hem bij, betekent hartstochtelijk leven. Liegen, bedriegen en doodslaan, mits met vuur bedreven, lijkt altijd nog beter dan braaf en gevoelloos aan de kant te staan. Het is uiteindelijk dan ook niet de moordenaar, maar de arts met zijn klinische blik die voor een tribunaal van louter overledenen wordt aangeklaagd.

Even klinisch als de visie van de hoofdpersoon is de presentatie van het stuk. Het decor oogt kaal en lelijk en de regisseur doet geen enkele moeite om een Weense sfeer op te roepen. Dat is echter geen al te groot bezwaar, want de talloze dubbele bodems, rolwisselingen en sprongen in de tijd eisen toch al de volle aandacht van de toeschouwer op. En dan zijn daar ook nog de acteurs, die de tekst met subtiële gebaren van commentaar voorzien.

An der schönen blauen Donau is zo compact en flitsend dat je deze lunchvoorstelling eigenlijk twee keer moet gaan zien wil je er echt iets van begrijpen. Het heeft alleen geen zin om boterhammen mee te nemen, want de aanblik van zoveel doden op het podium is niet bepaald bevorderlijk voor de spijsvertering.

ollectie

Tegelijk met *Rijksoogst* is in de Hannema-de Stuers Fundatie te Heino *Beauty of the last minute* te zien, de laatste in de reeks tentoonstellingen van rijksaankopen die sinds 1984 jaarlijks werden gehouden. Het budget van de Rijksdienst Beeldende Kunst gaat naar een centraal fonds voor de aankoop van Nederlandse kunst door de musea. Hiermee verdwijnen ook de catalogi van rijksaankopen die door hun uitvoerige documentatie onmisbare naslagwerken zijn. Helaas pakken weinig musea de catalogisering van hun bezit even grondig aan als de Rijksdienst.

De selectie uit de schildertijen, foto's en toegepaste kunst die in 1991 zijn aangekocht, heeft in Heino een evenwichtige tentoonstelling opgeleverd zonder hoogte- of dieptepunten. De verschillende stromingen en persoonlijkheden - van het romantisch realisme van Sierst Dallinga en Ernst Voss tot Jef Diederik, R.W. van de Wint en Pieter Kusters - krijgen elk de ruimte zonder dat er wrijving of discussie ontstaat. Bij de toegepaste kunst lopen de variaties uiteen van de verantwoordelijke gordijnen die Johan van Loon voor Weverij De Ploeg ontwierp tot een *kookset* van Cubic3 Design bestaande uit winterwortels en vergulde gehaktballen. De poëziealbum-varkentjes van Roland Berning, die toepasselijk in het keurige cafetaria zijn opgehangen, wekken niet meer dan een glimlach op. In een hoek van het cafetaria staat Charlotte van Palands monumentale gipsen beeld van Koningin Wilhelmina onbewogen door deze invasie op haar vaste plek.

NIEUWE PRODUKTIE VAN 'VERLOREN ZOON' PAUL FELD KRIJGT UTRECHTSE VOORPREMIERE

Of de liefde, of de haat

'An der schönen, blauen Donau' is de zevende produktie van de van oorsprong Utrechtse theatermaker Paul Feld. Tegenwoordig reizen de voorstellingen die hij met theatergroep Growing up in Public maakt, het hele land door. Deze produktie is echter speciaal gemaakt als lunchvoorstelling voor Theater Bellevue in Amsterdam. Maar eerst mag het Utrechtse publiek ervan genieten in Theater Kikker, het theater dat Paul Feld in 1988 de kans gaf om als regisseur en toneelschrijver te debuten.

'An der schönen, blauen Donau' is gebaseerd op een waar gebeurde historie over een Weense seriemoordenaar die dienstmeisjes in de Donau gooide. Net als alle andere stukken van Feld gaat het over de verhouding tussen mannen en vrouwen. En ook dit maal moet de levensernst het afleggen tegen een lichtvoetige humor die het leven voorstelt als een bizarre droom. "In het theater kan alles", is het credo van Paul Feld. Dus laat hij op het toneel de doden uit hun kist stappen om ruzie te ma-

ken. En de hoofdpersoon, Dobbs, spreekt over fascistie terwijl alles zich in 1884 afspeelt. Als zijn tegenspeelster van dat moment, Josefine, hem zegt dat ze niks van fascistie weet, antwoordt Dobbs: "Maar u kunt het zich voorstellen."

De mensen in de stukken van Paul Feld zijn geen helden, of het moeten stripelden zijn. De humor lijkt op die van het stripblad MAD. Josefine: "Ik wil eens met u alléén zijn, Dobbs." Dobbs: "Ik kan het niet, mevrouw."

In deze diaoog is het belangrijkste thema van het stuk samengevat. De Weense arts en immigrant Dobbs durft geen emoties te uiten. Hij kan niet liefhebben en niet haten.

Dobbs' professe bestaat uit het oplappen van doden. Op zijn snijtafel liggen twee doden die wel konden wat hij niet kan, namelijk: gepassioneerd leven. Het zijn de serie-moordenaar Hugo Schenk, die door de politie 'per ongeluk' is verbouwd, en het dienstmeisje Rosa, dat door Hugo Schenk is toegetakeld. Rosa laat duidelijk merken dat zij haar moordenaar spannender vindt dan de saaie Dobbs. Hugo Schenk begrijpt tenminste dat de liefde bedrogen wil worden; hij geeft zich uit voor een droomprins, die niet-bestaande Pool-

se vorst Wilopolsky. Het stuk heeft nog twee andere personages, die net als Dobbs niet gepassioneerd hebben geleefd. Dat is het dienstmeisje Klara, dat veertig jaar lang tevergeefs op haar minnaar ("Vorst Wilopolsky") heeft gewacht. En dat is Josefine, de yuppige, verveelde werkgeefster van beide dienstmeisjes.

Eigenlijk wil de saaie Dobbs graag op de moordenaar Hugo Schenk lijken. En de verveelde Mevrouw Josefine wil liever op haar dienstmeisje Klara lijken: Klara heeft tenminste haar hele leven een droom gehad. Daarom verkleedt Josefine zich als Klara, en begint ze een spelletje met Dobbs. Ze doet net of Dobbs haar geliefde en moordenaar is.

Daarmee staan dus in dit toneelstuk de ware gepassioneerden, Hugo Schenk en Rosa, tegenover degenen die de passie als spelletje opvoeren, Josefine en Dobbs. Maar zelfs de passie als spelletje vindt Dobbs te gevaarlijk. Onder protest van Josefine haakt hij af, en tot overmaat van ramp neemt Klara zijn rol wel serieus. Zij vindt dat hij moet hangen voor zijn daden.

Luchtballon

Niet Hugo Schenk, de serie-moordenaar, maar dokter Dobbs is in dit stuk de eigen-

lijke beklaagde. Liever een gepassioneerde slechterik of een gepassioneerd slachtoffer dan een kleurloze angsthaas, lijkt het thema te zijn. Maar wat is de betekenis van het vijfde personage, Klara?

Deze vraag leg ik voor aan de bedenker van dit alles. Paul Feld: "Klara gaat mij het meest ter harte. Zij vertegenwoordigt de liefde als droom, als luchtbel, en toch houdt zij er haar hele leven aan vast. Op

een gegeven moment zegt Klara: "Ik ben nooit echt kapot geweest, al mijn verlangens zijn van mijzelf gebleven." Zij weet dat haar liefde een luchtballon is en zij lijdt eronder, maar er is geen alternatief."

Moet een stuk als dit zich per se afspelen in het Wenen rondom de laatste eeuwwisseling, kan dat niet net zo goed in het jaar 1992 zijn gesitueerd?

"Ik wilde een stuk over romantiek maken. In onze tijd, na de wereldoorlogen, hebben wij de verschrikkelijke schaduwzijde van de passie leren kennen in het fascisme. In onze tijd wordt over romantiek vaak skeptisch gedaan. In het Wenen van 1884 was de romantiek een cultureel geaccepteerd verschijnsel."

Wie een toneelstuk van Paul Feld gelezen heeft, weet nog niet genoeg: veel hangt af van de manier waarop hij er een voorstelling van maakt. Paul Feld verwerkt veel woordspelletjes in zijn tekst, en laat zijn acteurs op hun beurt spelen met de tekst. Zo krijgt het acteren een eigen boodschap, die vaak tegenstrijdig is met de tekst en die voor verrassend nieuwe betekenissen zorgt. Het leven is bizar, en dat kun je alleen op een speelse en verrassende manier laten zien, zo lijkt het theater van Paul Feld te zeggen. Dat is precies wat zijn voorstellingen de moeite van het bezoeken waard maakt.

Christien Boer

'An der schönen, blauen Donau' op 23, 24 en 25 okt. in Kikker

'An der schönen, blauen Donau':
Komische thriller over passie

Foto: Arlene Gottfried